

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.003.02.2021

Pani
Urszula Kieszowska
Burmistrz Dzielnicy Bemowo
m.st. Warszawy
Urząd Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy
ul. Powstańców Śląskich 70
01-381 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/074 Zachowanie i zwiększanie terenów zielonych w miastach.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy, ul. Powstańców Śląskich 70, 01-381 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Urszula Kierzkowska, Burmistrz, od 28 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: 1. Krzysztof Zygrzak, Burmistrz, od 18 grudnia 2014 r. do 25 maja 2017 r. 2. Marek Lipiński, Burmistrz, od 29 września 2015 r. do 17 czerwca 2016 r. 3. Michał Grodzki, Burmistrz, od 17 czerwca 2016 r. do 27 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Uwzględnianie terenów zielonych w dokumentach strategicznych i planistycznych. 2. Zarządzanie terenami zielonymi. 3. Uwzględnianie w postępowaniach administracyjnych kwestii związanych z ochroną zieleni. 4. Utrzymanie i zwiększanie terenów zielonych w działaniach rewitalizacyjnych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2020 (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem i po tym okresie mających wpływ na kontrolowaną działalność)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	1. Marta Pietruszewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/39/2021 z 19 lutego 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dzielnica Bemowo m.st. Warszawy³ realizowała działania na rzecz utrzymania, modernizacji i tworzenia terenów zielonych, w tym w ramach budżetu obywatelskiego. W latach 2015-2020 na zachowanie i zwiększanie terenów zielonych wydankowano 12 241,3 tys. zł, co stanowiło 97% środków zaplanowanych na ten cel. W ramach budżetu obywatelskiego 69% zrealizowanych w Dzielnicy Bemowo projektów uwzględniało zieleń, m.in. utworzono nowe tereny zieleni: Ogród sensoryczny na terenie LXXVIII Liceum Ogólnokształcącego oraz Park kieszonkowy przy pętli Nowe Bemowo (za łączną kwotę 391,9 tys. zł).

Prawidłowo realizowano zobowiązania dotyczące nasadzeń zastępczych określonych w wydawanych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego⁴ zezwoleniach na usunięcie drzew lub krzewów. Od 2018 r., na terenach nieruchomości innych niż tereny nieruchomości gminnych, nasadzenia zastępcze stanowiły od 98% do 108% liczby drzew usuniętych.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego⁵, kontrolując na terenie Dzielnicy Bemowo zgodność budowy z ustaleniami określonymi w decyzjach o pozwoleniu na budowę, nie stwierdził nieprawidłowości dotyczących zagospodarowania działek, w tym dotrzymywania wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, określonego w zatwierdzonych projektach budowlanych.

W latach 2015-2020 wydano po jednej decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleniu na budowę dla terenu, który w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy”⁶ oznaczony był jako zieleń urządzonej z udziałem terenów sportu i rekreacji.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieaktualizowania ogólnomiejskiej bazy danych o terenach zieleni o informacje dotyczące zarówno usunięć, jak i nasadzeń drzew, które wykonano w związku z realizowanymi na terenie Dzielnicy inwestycjami oraz nierzetelnego przedstawiania w sprawozdaniach SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska* za lata 2015-2020, informacji o liczbie i powierzchni parków oraz zieleńców znajdujących się na terenie Dzielnicy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Uwzględnianie terenów zielonych w dokumentach strategicznych i planistycznych

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy⁸ oraz § 1 pkt 1 Statutu Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy⁹, Dzielnica była jednostką pomocniczą Miasta.

Zgodnie z uchwałą Rady m.st. Warszawy z 18 grudnia 2008 r.¹⁰ przekazano dzielnicom do wykonywania m.in. następujące zadania i kompetencje:

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Dzielnica Bemowo, Dzielnica, Bemowo.

⁴ Dalej: Marszałek.

⁵ Dalej: PINB.

⁶ Dalej: studium.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 1817, dalej: Ustawa.

⁹ Statut nadany uchwałą nr LXX/2182/2010 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 14 stycznia 2010 r. w sprawie nadania statutów dzielnicom miasta stołecznego Warszawy.

¹⁰ Uchwała nr XLVI/1422/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy; tekst ujednolicony Uchwała nr

- w zakresie zieleni (§ 9) m.in.: utrzymywanie, ochrona i eksploatacja zieleni oraz terenów zieleni położonych na obszarze dzielnicy, a stanowiących własność m.st. Warszawy i nieprzekazanych w zarząd innym podmiotom, w tym ich pielęgnacja oraz utrzymywanie czystości; wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości oraz ustalanie wysokości, naliczanie i pobieranie opłat za usunięcie drzew lub krzewów oraz ich odprowadzanie na rachunek dochodów m.st. Warszawy;
- w zakresie ochrony środowiska (§ 14) m.in.: opiniowanie programu ochrony środowiska m.st. Warszawy w zakresie dotyczącym dzielnicy;
- w zakresie architektury i budownictwa oraz planowania i zagospodarowania przestrzennego (§ 17) m.in.: wydawanie wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy, w części dotyczącej dzielnicy; wydawanie, przenoszenie na rzecz innej osoby oraz stwierdzanie wygaśnięcia decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji w sprawie wstrzymania użytkowania terenu i przywrócenia poprzedniego sposobu zagospodarowania, dotyczących inwestycji stanowiących obiekty kubaturowe o powierzchni całkowitej do 15.000 m², o wysokości do 30 m, z zakresu dróg gminnych, jednakże z wyłączeniem inwestycji przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, a także naczelnych i centralnych organów administracji; prowadzenie rejestrów wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu powiatowym i gminnym oraz decyzji o ustaleniu warunków zabudowy.

1.1. W okresie objętym kontrolą Miasto Stołeczne Warszawa¹¹ posiadało „Strategię Rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy” do 2020 roku¹² i do 2030 roku¹³, uwzględniające obszar całego miasta. Odrębna strategia dla Dzielnicy Bemowo nie została opracowana.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że za przygotowanie, aktualizację, wdrażanie, monitoring, ewaluację oraz komunikowanie strategii odpowiedzialne było Biuro Strategii i Analiz m.st. Warszawy. W strategiach uwzględniono zagadnienia związane z zachowaniem i zwiększaniem terenów zielonych na terenie całego m.st. Warszawy, nie było w nich zagadnień dotyczących wyłącznie Dzielnicy Bemowo.

(akta kontroli tom I str. 362)

1.2. Dla Dzielnicy Bemowo nie opracowano i nie uchwalono odrębnego programu ochrony środowiska. W latach 2015-2020 obowiązywały „Programy Ochrony Środowiska” do 2016 r.¹⁴ i do 2023 r.¹⁵, które przygotowało Biuro Ochrony Środowiska m.st. Warszawy. W Programie Ochrony Środowiska z perspektywą do 2023 roku, na terenie Dzielnicy przewidziano do realizacji przedsięwzięcie pn. „Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie Fortu Bema wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Powązkowskiej 59 – etap II (rewitalizacja)”. Z uwagi na brak środków budżetowych, zadanie to nie zostało zrealizowane.

(akta kontroli tom I str. 362-363, 453-454)

XXXII/786/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy.

¹¹ Dalej także Warszawa lub Miasto.

¹² Uchwała Rady m.st. Warszawy nr LXII/1789/2005 z 24 listopada 2005 r.

¹³ Uchwała Rady m.st. Warszawy nr LXVI/1800/2018 z 10 maja 2018 r.

¹⁴ Uchwała Rady m.st. Warszawy Nr XCIII/2732/2010 z 21 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla m.st. Warszawy na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016 r.

¹⁵ Uchwała nr XXXVIII/973/2016 z 15 grudnia 2016 w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla m.st. Warszawy na lata 2017-2020 z perspektywą do 2023 r. Uchwała dostępna na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej m.st. Warszawy.

1.3. W okresie objętym kontrolą Rada m.st. Warszawy zaktualizowała przyjęte w 2006 r.¹⁶ „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy”. Studium obejmowało obszar całego miasta¹⁷.

W studium uwzględniono zagadnienia dotyczące zachowania i zwiększania terenów zielonych. W celu ochrony środowiska i jego zasobów określono w nim¹⁸:

1. System Przyrodniczy Warszawy, w którym wskazano m.in. zasady ochrony środowiska i jego zasobów, tereny zieleni urządzonej dla Dzielnicy Bemowo (Park Górczewska, Fort Bema); nowe tereny zieleni urządzonej dla Dzielnicy Bemowo m.in.: ROD¹⁹ Kasprzaka, ROD Wirnik, ROD Bemowo II, ROD Phaton, Piaski, Lotnisko.
2. Obszary i obiekty ochrony przyrody, w tym formy ochrony przyrody²⁰.
3. Zasady ochrony powierzchni ziemi.
4. Zasady ochrony zasobów wodnych i ich jakości.
5. Zasady ochrony przed zagrożeniami.

Zgodnie z zapisami studium, przestrzenie publiczne skoncentrowane zostały przede wszystkim w dzielnicach śródmiejskich. Ich kanwę stanowiły ciągi ulic przebiegające w kierunku północ-południe, które krzyżowały się z układem ulic o kierunku wschód-zachód. Wyznaczone ciągi ulic nie obejmowały ulic znajdujących się na terenie Dzielnicy Bemowo²¹.

Urząd Dzielnicy Bemowo, w latach 2015-2020, nie zgłaszał żadnych wniosków dotyczących zmian w studium w zakresie terenów zieleni i terenów o funkcjach przyrodniczych. Od 2019 r. trwają prace nad sporządzeniem nowego studium dla całego m.st. Warszawy, a w 2021 r. przygotowany projekt ma być opiniowany. Dzielnicą nie składała wniosków do sporządzanego dokumentu, a ewentualne uwagi będą zgłaszane na etapie opiniowania projektu. Procedura planistyczna dotycząca nowego studium pozostaje w kompetencjach Biura Architektury i Planowania Przestrzennego m.st. Warszawy²².

(akta kontroli tom IV, str. 513)

1.4. Dla Dzielnicy Bemowo uchwalono 13 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego²³, które obejmowały 668 ha tj. 27% powierzchni Dzielnicy.

Dla siedmiu obszarów, które w studium wskazano, jako tereny wyłączone z zabudowy i przeznaczone do pełnienia funkcji przyrodniczych, uchwalono cztery plany (obejmujące tereny Parku Górczewska, Parku przy ul. Synów Pułku, Lasu Bemowskiego, ogrodów działkowych przy lotnisku), a nad kolejnymi trzema trwały prace (teren Fortu Bema, teren Glinianek Szajdora i Glinianek Jelonek). Uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia mpzp podejmowała Rada m.st. Warszawy. Za przygotowanie i prowadzenie procedury planistycznej mpzp odpowiadało BAIPP. Decyzje o zainicjowaniu procesu planistycznego i jego przebiegu pozostawały poza kompetencjami Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy.

(akta kontroli tom I str. 157-158, 439, tom IV str. 513)

W latach 2015-2020 uchwalono dwa nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (Jelonki część I – rejon ulicy Górczewskiej²⁴ oraz Chrzanów²⁵) i dwa

¹⁶ Przyjęte przez Radę m.st. Warszawy Uchwałą nr LXXXII/2746/2006 z 10 października 2006 r.

¹⁷ Aktualna wersja tekstu i rysunków studium dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej. Tekst stanowi załącznik nr 1, a rysunki – załącznik nr 2 do uchwały nr LXII/1667/2018 Rady m.st. Warszawy z dnia 1 marca 2018 r.

¹⁸ Studium str. 136.

¹⁹ ROD tj. Rodzinne Ogrody Działkowe.

²⁰ Formy ochrony przyrody – schemat, studium, str. 142.

²¹ Studium str. 21

²² Dalej także BAIPP.

²³ Dalej: mpzp.

²⁴ Uchwała Rady m.st. Warszawy nr XXXI/780/2016 z 7 lipca 2016 r.

²⁵ Uchwała Rady m.st. Warszawy nr XXXVII/1146/2020 z 24 września 2020 r.

plany, które wprowadzały zmiany w obowiązujących mpzp (Jelonki część IV – rejon ulicy Synów Pułku²⁶ oraz Karolin Zachodni²⁷).

Obszary przeznaczone dotychczas w mpzp obszaru Karolin Zachodni na tereny zieleni urządzonej i tereny ogródków działkowych zostały przekształcone na funkcje związane z budową II linii metra i stacji techniczno-postojowej. Natomiast obszary przeznaczone dotychczas na tereny zieleni osiedlowej w mpzp obszaru Jelonki część IV – rejon ulicy Synów Pułku przekształcono pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

W latach 2015-2020 Dzielnica Bemowo nie zajmowała stanowiska w sprawie obszarów zieleni w sporządzanych bądź zmienianych mpzp.

W mpzp „Chrzanów” za minimalną powierzchnię biologicznie czynną uznano: *wyrażoną w procentach minimalną wartość procentowego stosunku terenu biologicznie czynnego do powierzchni działki lub terenu zgodnie z ustaleniami szczegółowymi*²⁸. Natomiast w mpzp: Jelonki część I – rejon ulicy Górczewskiej, Karolin Zachodni oraz Jelonki część IV – rejon ulicy Synów Pułku określono minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej²⁹.

(akta kontroli tom I str. 159, tom III str. 481, 486, tom IV str. 512-513)

1.5. Dla Dzielnicy Bemowo nie wyznaczono obszarów rewitalizacji, jak również nie uchwalono miejscowego planu rewitalizacji. Zadania te nie należały do kompetencji Dzielnicy. Rada m.st. Warszawy przyjęła, w 2015 r. „Zintegrowany Program Rewitalizacyjny m.st. Warszawy do 2022 r.”³⁰, który swoim zasięgiem obejmował trzy dzielnice (Targówek, Praga Południe i Praga Północ).

(akta kontroli tom I str. 452-453)

1.6. Nie przeprowadzono diagnozy stanu przyrody i terenów zieleni na terenie całej Dzielnicy Bemowo. Diagnoza stanu środowiska dla całego m.st. Warszawy została przeprowadzana na zlecenie Biura Ochrony Środowiska Urzędu m.st. Warszawy na etapie opracowywania projektów Programu Ochrony Środowiska dla m.st. Warszawy: na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016 r., na lata 2017-2020 z perspektywą do 2023 r., następnie na lata 2021-2024.

Burmistrz wyjaśniła, że w latach 2015-2020 priorytety i niezbędne działania w celu zachowania i zwiększania terenów zielonych w Dzielnicy Bemowo określano na podstawie bieżącego nadzoru w terenie i realizowanych zadań z zakresu utrzymania i pielęgnacji zieleni przez pracowników Wydziału Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bemowo (na terenach parkowych, przyulicznych i pozostałych komunalnych), zgłaszanych wniosków przez inne wydziały Urzędu Dzielnicy oraz mieszkańców Dzielnicy, składanych przez mieszkańców projektów do budżetu obywatelskiego, interpelacji Radnych Dzielnicy Bemowo.

(akta kontroli tom I str. 453)

1.7. Dla Bemowa nie opracowano dokumentów o zasięgu dzielnicowym, uwzględniających zagadnienia związane z zachowaniem i zwiększaniem terenów zielonych. Burmistrz wyjaśniła, że prace z tym związane realizowano zgodnie ze standardami kształtowania zieleni Warszawy, stanowiącymi załącznik nr 7 do Programu Ochrony Środowiska dla m.st. Warszawy na lata 2017-2020

²⁶ Uchwała Rady m.st. Warszawy nr XXXVI/863/2016 z 22 września 2016.

²⁷ Uchwała Rady m.st. Warszawy nr LVII/1401/2017 z 19 października 2017 r.

²⁸ Plan dostępny na stronie Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy. Definicja powierzchni biologicznie czynnej znajduje się na 4 stronie planu.

²⁹ Plany dostępne na stronie Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy. Określenie minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej znajduje się na 2 stronie, każdego z planów.

³⁰ Uchwała NR XVII/367/2015 Rady m.st. Warszawy z dnia 17 września 2015 r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego Programu Rewitalizacji miasta stołecznego Warszawy do 2022 roku.

z perspektywą do 2023 r. przyjętego przez Radę m.st. Warszawy w dniu 15 grudnia 2016 r.

(akta kontroli str. tom I 110)

1.8. W m.st. Warszawa funkcjonowała Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna powołana przez Prezydenta m.st. Warszawy³¹. Komisja była organem doradczym Prezydenta w sprawach zagospodarowania przestrzennego. Komisja nie przedstawiała organom Dzielnicy Bemowo opinii, uwag lub propozycji w sprawie zachowania i zwiększania terenów zielonych.

(akta kontroli tom I str. 454, 461)

1.9. W odniesieniu do zidentyfikowanych barier związanych z wdrażaniem w życie zapisów studium odnoszących się do zachowania i rozwoju terenów zielonych, Burmistrz wskazała m.in. na: kwestie organizacyjne dotyczące podziału kompetencji pomiędzy BAiPP a Urzędem Dzielnicy; brak jednolitych zasad ustalania wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, w tym powierzchni biologicznie czynnej na etapie ustalania warunków zabudowy przez dzielnice i BAiPP. Dzielnice określały wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla tożsamyh obszarów w oparciu o minimalne bądź maksymalne wartości określone przez przedziały w studium. Kwestie te były zgłaszane ustnie przez Naczelnika Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Bemowo na spotkaniach koordynacyjnych naczelników i kierowników Wydziałów Architektury i Budownictwa organizowanych przez BAiPP. W powyższych kwestiach m.st. Warszawa nie wydało żadnych zarządzeń, uchwał, instrukcji. Od pierwszej połowy 2020 r. BAiPP, we współpracy z 18 dzielnicami m.st. Warszawy oraz Polskim Związkiem Firm Deweloperskich, pracuje nad ujednoliceniem procedury wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o pozwoleniu na budowę. Kwestie dotyczące zieleni nie były dotychczas omawiane. W zakresie zapewnienia skutecznej ochrony przed zabudową terenów przeznaczonych do pełnienia funkcji przyrodniczej, do czasu uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, problemem był brak konkretnych i jednoznacznych przepisów prawa umożliwiających zablokowanie tego typu inwestycji poprzez odmowę wydania decyzji o warunkach zabudowy lub zawieszenie postępowania do czasu uchwalenia planu.

(akta kontroli tom I str. 439-441)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W związku z tym, że przyjmowanie dokumentów planistycznych i strategicznych nie leżało w gestii organów Dzielnicy, NIK odstępuje od oceny w tym zakresie.

OBSZAR

2. Zarządzanie terenami zielonymi

Opis stanu
faktycznego

2.1. W ramach inwentaryzacji Dzielnic aktualizowała ogólnomiejską bazę danych o terenach zieleni (Baza Zieleni) przygotowaną przez Biuro Ochrony Środowiska Urzędu m.st. Warszawy, która była obsługiwana przez aplikację ArcZieleń. Do bazy wprowadzane miały być dane dotyczące zieleni miejskiej (gatunki i obmiary zieleni np. obwód pnia i usytuowanie drzewa), informacje o zrealizowanych nowych nasadzeniach drzew i krzewów, wnioskach i decyzjach na wycinkę drzew w mieście. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że aktualizacja była prowadzona okresowo po zrealizowaniu nowych nasadzeń w danym roku (kilka razy w ciągu roku). Natomiast na terenie całej Dzielnicy Bemowo nie przeprowadzano inwentaryzacji zieleni ze względu na brak środków budżetowych na takie działania. Inwentaryzacja była przeprowadzana w związku z realizowanymi inwestycjami np. na terenie Parku

³¹ Zarządzenie nr 590/2020 z dnia 12 maja 2020 r.

Górczewska, Fortu Bema lub na terenie danej placówki oświatowej bądź w związku z budową dróg.

(akta kontroli tom I str. 185, 453)

2.2. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Dzielnicy³², sprawami z zakresu terenów zielonych zajmował się Wydział Ochrony Środowiska, w którym funkcjonowały dwa referaty, tj. Referat Zieleni, Utrzymania Czystości i Porządku oraz Odpadów i Placów Zabaw³³ oraz Referat Gospodarki Wodno-Ściekowej, Ochrony Środowiska, Hałasu, Rolnictwa i Zwierząt. Do zadań Referatu Zieleni należało m.in. utrzymywanie, ochrona i eksploatacja terenów zieleni położonych na obszarze Dzielnicy, stanowiących własność m.st. Warszawy i nieprzekazanych w zarząd innym podmiotom, w tym ich pielęgnacja oraz utrzymywanie czystości, a także gromadzenie, aktualizowanie i opracowywanie danych inwentaryzacyjnych zieleni na terenie Dzielnicy, w ramach ogólnomiejskiej bazy danych o terenach zieleni.

(akta kontroli tom I str. 110; tom IV str. 362-367)

2.3. W okresie objętym kontrolą, na zachowanie i zwiększanie terenów zielonych zaplanowano środki w łącznej wysokości 12 604,3 tys. zł, z których wydatkowano 12 241,3 tys. zł (97%).

W poszczególnych latach objętych kontrolą zaplanowano odpowiednio:

- w 2015 r. - 1 207,1 tys. zł, z których wydatkowano 1 136,9 tys. zł (94%);
- w 2016 r. - 1 066,2 tys. zł, z których wydatkowano 1 047,2 tys. zł (98%);
- w 2017 r. - 1 885,4 tys. zł, z których wydatkowano 1 807,8 tys. zł (96%);
- w 2018 r. - 1 539,9 tys. zł, z których wydatkowano 1 454,1 tys. zł (94%);
- w 2019 r. - 1 908,3 tys. zł, z których wydatkowano 1 852,6 tys. zł (97%);
- w 2020 r. - 4 997,4 tys. zł, z których wydatkowano 4 942,5 tys. zł (99%).

Środki przeznaczano m.in. na prace związane z pielęgnacją i utrzymaniem terenów zieleni komunalnej, przyulicznej i parkowej, polegające m.in. na: koszeniu, zakładaniu i grabieniu trawników wiosną i jesienią, cięciach przyrodniczych i technicznych w koronach drzew, mulczowaniu korą krzewów, podlewaniu drzew i krzewów w przypadku suszy, wycince drzew z frezowaniem pni, pocięciem drewna i wywozem urobku do utylizacji, nasadzeniach drzew i krzewów, ich pielęgnacji, utrzymaniu i pielęgnacji łąki kwietnej, nasadzeniach kwiatów sezonowych.

W latach 2015-2020 na wydatki majątkowe związane z zachowaniem i zwiększeniem terenów zielonych zaplanowano odpowiednio:

- w 2015 r. - 451,3 tys. zł, z których wydatkowano 381,3 tys. zł (84%);
- w 2016 r. - 54,0 tys. zł, z których wydatkowano 53,9 tys. zł (100%);
- w 2017 r. - 830,9 tys. zł, z których wydatkowano 753,5 tys. zł (91%);
- w 2018 r. - 401,4 tys. zł, z których wydatkowano 325,3 tys. zł (81%);
- w 2019 r. - 648,3 tys. zł, z których wydatkowano 617,7 tys. zł (95%);
- w 2020 r. - 3 251,1 tys. zł, z których wydatkowano 3 209,8 tys. zł (99%).

Środki przeznaczono m.in. na: modernizację Parku Górczewska, Park kieszonkowy przy pętli Nowe Bemowo, Ogród sensoryczny na terenie LXXVIII Liceum Ogólnokształcącego.

Wydatki bieżące na zachowanie i zwiększanie terenów zielonych, w latach 2015 - 2020, stanowiły 0,3% ogólnych wydatków Dzielnicy Bemowo. Natomiast wydatki majątkowe na zachowanie i zwiększanie terenów zielonych stanowiły: w 2015 r. –

³² Regulamin wprowadzony Zarządzeniem nr 1881/2016 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 grudnia 2016 r., zmieniony Zarządzeniami Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy: nr 495/2017 z dnia 10 marca 2017 r. oraz nr 1625/2017 z dnia 5 października 2017 r., następnie wprowadzony Zarządzeniami Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy: nr 1807/2018 z dnia 21 listopada 2018 r. i nr 17/2020 z dnia 7 stycznia 2020 r.

³³ Dalej: Referat Zieleni.

0,2%; w 2016 r. – 0,02%; w 2017 r. – 0,2%; w 2018 r. – 0,08%; w 2019 r. – 0,1%; w 2020 r. – 0,6% ogólnych wydatków Dzielnicy Bemowo.

Oplaty i kary za usunięcie drzew i krzewów, które wpływały na wyodrębniony dla tych celów rachunek Dzielnicy Bemowo, przekazywane były przez bank na rachunek dochodów Urzędu m.st. Warszawy. W latach 2015-2020 wpływy z tytułu kar wyniosły 6,6 tys. zł. Natomiast opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, w ww. latach, wyniosły łącznie 9 813,8 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 118-119, 188-189, 364-365, 452, tom III str. 312)

2.4. W latach 2015-2020 dla Dzielnicy Bemowo nie opracowano planu inwestycji w zakresie tworzenia nowych terenów zieleni. W 2020 r. Dzielnicą zrealizowała dwa zadania inwestycyjne związane z ich utworzeniem: Ogród sensoryczny na terenie LXXVIII Liceum Ogólnokształcącego oraz Park kieszonkowy przy pętli Nowe Bemowo na łączną kwotę 391,9 tys. zł. Projekty zrealizowano w ramach budżetu obywatelskiego.

(akta kontroli tom str. 113-114, 365)

2.5. W okresie objętym kontrolą Dzielnicą nie nabywała i nie wymieniała gruntów na potrzeby tworzenia i urządzania terenów zieleni. Nie zbywano także gruntów, które w dokumentach planistycznych przewidziane były jako tereny zieleni.

(akta kontroli tom I str. 117)

2.6. Powierzchnia Dzielnicy Bemowo stanowiła ok. 5% całego terenu m.st. Warszawy³⁴. W poszczególnych latach objętych kontrolą tereny zieleni, w tym grunty rolne, w powierzchni całej Dzielnicy stanowiły odpowiednio: 12,95% w 2015 r.; 12,92% w 2016 r.; 12,04% w 2017 r.; 11,68% w 2018 r.; 9,99% w 2019 r.; 9,99% w 2020 r. Od 2015 r. do 2020 r. udział terenów zielonych i gruntów rolnych w powierzchni Dzielnicy zmalał o 2,96%, przy czym tendencja spadkowa utrzymywała się do 2019 r. Przez cały okres objęty kontrolą tereny zieleni (bez gruntów rolnych), zarządzane przez Dzielnicę stanowiły 4,65% powierzchni Dzielnicy.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że zmniejszenie się powyższych wartości było wynikiem zwiększania się liczby mieszkańców Bemowa przy jednoczesnym zmniejszaniu się powierzchni gruntów rolnych i utrzymaniu stałej powierzchni zieleni urządzonej.

(akta kontroli tom I str. 120, 452)

W poszczególnych latach objętych kontrolą wskaźnik powierzchni terenów zieleni urządzonej³⁵, na jednego mieszkańca Dzielnicy Bemowo kształtował się następująco: 2015 r. – 3,69 m²; 2016 r. – 3,67 m²; 2017 r. – 3,63 m²; 2018 r. – 3,58 m²; 2019 r. – 3,56 m²; 2020 r. – 3,57 m². Natomiast wskaźnik terenów zieleni ogólnodostępnej urządzonej³⁶, jaki przypadał na jednego mieszkańca Dzielnicy, wynosił odpowiednio: 10,21 m²; 10,15 m²; 10,04 m²; 9,92 m²; 9,85 m²; 9,89 m². Powierzchnia gruntów rolnych przypadająca na jednego mieszkańca Dzielnicy kształtowała się, w latach 2015-2020, odpowiednio: 18,24 m²; 18,05 m²; 15,97 m²; 15,0 m²; 11,33 m²; 11,36 m².

W latach 2015-2020 udział wszystkich terenów zieleni, w tym gruntów rolnych, przypadających na jednego mieszkańca Dzielnicy Bemowo wynosił odpowiednio: 28 m²; 28 m²; 26 m²; 25 m²; 21 m²; 21 m².

(akta kontroli tom I str. 101-102)

Burmistrz wyjaśniła, że zmniejszanie się wskaźnika powierzchni terenów zieleni przypadającej na jednego mieszkańca Dzielnicy w kolejnych latach było wynikiem

³⁴ Powierzchnia Dzielnicy Bemowo wynosiła 24,95 km², przy powierzchni m. st. Warszawy wynoszącej 517,2 km².

³⁵ Parki, zieleńce, zieleń osiedlowa.

³⁶ Zieleń w pasach drogowych wraz z parkami, zieleńcami, zielenią osiedlową.

zmniejszania się powierzchni terenów/gruntów rolnych i powstającej na nich zabudowy mieszkaniowej – przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców Bemowa.

(akta kontroli tom I str. 120)

2.7. W okresie objętym kontrolą³⁷, Marszałek Województwa Mazowieckiego udzielił m.st. Warszawa³⁸ łącznie 278 zezwoleń³⁹ na usunięcie 348 drzew z terenu nieruchomości gminnych. Zezwolenia nie obejmowały krzewów do usunięcia.

W ww. okresie usunięto łącznie 1004 drzewa, przy czym usunięcie 285 drzew w 2015 r. nie wymagało zezwolenia Marszałka. W latach 2016 – 2020 usunięto 719 drzew, tj. o 371 (106 %) więcej niż wynikało to z otrzymanych zezwoleń. I tak: w 2016 r. – 229 drzew (tj. o 154 drzew więcej niż wynikało to z otrzymanych zezwoleń); w 2017 r. – 12 (tj. tyle samo, co wynikało z otrzymanych zezwoleń); w 2018 r. – 258 drzew (tj. o 197 drzew więcej niż wynikało to z otrzymanych zezwoleń); w 2019 r. – 110 drzew (tj. o dwa drzewa więcej niż wynikało to z otrzymanych zezwoleń); w 2020 r. – 110 drzew (tj. o 18 więcej niż wynikało to z otrzymanych zezwoleń).

Dokonano w tym okresie łącznie 831 nasadzeń drzew (co stanowiło 83% liczby usuniętych drzew), a także z własnej inicjatywy Dzielnica nasadziła na powierzchni 4865 m² krzewy, w tym: w 2015 r. – 0; w 2016 r. – 410 drzew i na powierzchni 2546 m² krzewy; w 2017 r. – 73 drzewa i na powierzchni 645 m² krzewy; w 2018 r. – 153 drzewa i na powierzchni 1 373 m² krzewy; w 2019 r. – 105 drzew i na powierzchni 162 m² krzewy; w 2020 r. – 90 drzew i na powierzchni 139 m² krzewy.

(akta kontroli tom I str. 152-153)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że liczba drzew usuniętych w latach 2016-2020 była wyższa od liczby drzew wskazanych w zezwoleniach, ponieważ usuwano także drzewa niewymagające zezwoleń, tj. złomy i wykroty. Ponadto, zgodnie z art. 83f ust. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁴⁰, bez zezwolenia usuwano drzewa, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekraczał: 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego; 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz płatanu klonolistnego; 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew.

Natomiast mniejsza liczba nasadzonych drzew w stosunku do liczby drzew usuniętych wynikała przede wszystkim z:

- ograniczonych środków budżetowych. Umowa na nasadzenia w danym roku obejmowała także 3-letnią pielęgnację zieleni po posadzeniu, co wiązało się z koniecznością zapewnienia środków budżetowych na cały okres trwania umowy;
- unieważnienia, pod koniec 2015 r., postępowania przetargowego na nasadzenia zieleni na terenach komunalnych Dzielnicy⁴¹;
- zezwoleń na usunięcie drzew obumarłych i zagrażających bezpieczeństwu, rosnących w pasach drogowych, gdzie nie było miejsca i odpowiednich warunków do posadzenia nowych drzew (infrastruktura podziemna i naziemna, solenie dróg) lub rosnących na terenach gęsto zadrzewionych (np. teren parkowy przy ul. Anieli Krzywoń), gdzie po usunięciu obumarłych drzew nie było odpowiedniej przestrzeni do posadzenia nowych;

³⁷ W 2015 r. zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zezwolenia na nieruchomościach będących własnością gminy były wydawane przez organ gminy. Od 1 stycznia 2016 r. zezwolenia na usunięcie zieleni na terenach będących własnością m.st. Warszawy wydawał Marszałek Województwa Mazowieckiego.

³⁸ Reprezentowanemu przez Zarząd Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy.

³⁹ W 2015 r. – zero; w 2016 r. – pięć; w 2017 r. – 12; w 2018 r. – 61; w 2019 r. – 108; w 2020 r. – 92.

⁴⁰ Dz.U. z 2020 r. poz. 55, ze zm.

⁴¹ Postępowanie zostało dwukrotnie unieważnione, ponieważ oferta z najniższą ceną przewyższała kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

- innych zezwoleń wydawanych przez Marszałka na usunięcie drzew z terenów miejskich, na których Dzielnica nie była zobowiązana do nasadzeń zastępczych w przypadku braku odpowiedniej przestrzeni do prawidłowego wzrostu i rozwoju drzew oraz w miejscach o gęstym zadrzewieniu.

(akta kontroli tom I str. 119, 463-464, tom III str. 309)

Sprawozdania SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska* za lata 2015-2020, złożone zostały do Głównego Urzędu Statystycznego w wymaganych terminach. Dane dotyczące ubytków i nasadzeń drzew wykazywano w nich na podstawie sprawozdań przekazywanych do Biura Ochrony Środowiska Urzędu m.st. Warszawy⁴². Natomiast informacje przedstawiane w ww. sprawozdaniach, za lata 2015-2020, w zakresie liczby i powierzchni parków oraz zieleńców były nierzetelne.

(akta kontroli tom I str. 32, 120, 468)

W przypadku czterech⁴³ inwestycji prowadzonych w latach 2015-2020, w wyniku których usunięto największą liczbę drzew ustalono, że w jednym przypadku w 2010 r. została wydana decyzja Naczelnika Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Bemowo (z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy). Decyzję wydano na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych⁴⁴ w związku z realizacją inwestycji drogowej. W trakcie jej realizacji w 2016 r. dokonano wycinki 261 drzew. Nie dokonano nasadzeń zastępczych.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że ze względu na uwarunkowania dotyczące budowy drogi, w tym szerokość pasa drogowego ul. Telefonicznej, nie było możliwości dokonania nasadzeń zastępczych w liniach rozgraniczających drogi.

(akta kontroli tom I str. 190, 454)

W przypadku pozostałych trzech inwestycji Marszałek wydał zezwolenia na usunięcie: 63 drzew w związku z budową ulicy Sosnowieckiej; 39 drzew w związku z budową przedszkola przy ul. Legendy i 24 drzewa w związku z budową żłobka przy ul. Obrońców Tobruku. W wydanych zezwoleniach Marszałek zobowiązał m.st. Warszawa⁴⁵ do nasadzeń zastępczych odpowiednio 16; 39; 24 drzew.

W przypadku zezwolenia na wycinkę 24 drzew (budowa żłobka przy ul. Obrońców Tobruku) nie przekazano Marszałkowi pełnej informacji o wykonanych nasadzeniach zastępczych. Mimo wykonania 24 nasadzeń poinformowano Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego⁴⁶ tylko o 16.

(akta kontroli tom I str. 190)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że w przypadku budowy żłobka, Marszałek wydał dwa zezwolenia na wycinkę drzew. Inwestor przez przeoczenie powiadomił Urząd Marszałkowski o zrealizowaniu zobowiązań wynikających tylko z jednego z nich, mimo że zrealizowane zostały zobowiązania co do nasadzeń wynikające z obu zezwoleń, co potwierdziła kontrola Urzędu Marszałkowskiego przeprowadzona w kwietniu 2019 roku.

⁴² Osoba sporządzająca sprawozdanie SG-01 za 2015 r. przebywała na emeryturze, a Urząd nie posiadał wiedzy, na jakiej podstawie sporządzono ww. sprawozdanie.

⁴³ W latach 2015-2020 na terenie Dzielnicy Bemowo przy czterech inwestycjach przeprowadzono dużą wycinkę drzew.

⁴⁴ Dz.U. z 2020 r., poz. 1363, ze zm. Usunięcia drzew dokonano w związku z realizacją inwestycji drogowej tj. budową ul. Telefonicznej.

⁴⁵ Reprezentowane przez Zarząd Dzielnicy Bemowo.

⁴⁶ Dalej: Urząd Marszałkowski.

Ogłędziny⁴⁷ nasadzeń zastępczych dokonanych w ramach realizacji otrzymanych od Marszałka zezwoleń, wykazały zgodność nasadzeń z otrzymanymi zezwoleniami.
(akta kontroli tom I str. 290-342, 454, tom III str. 365-366)

Dane o nasadzeniach jak i wycince drzew, wykonanych na potrzeby realizacji trzech inwestycji, na które otrzymano zezwolenia Marszałka, nie zostały wprowadzone do ogólnomiejskiej bazy danych o terenach zieleni. Do bazy nie wprowadzono także danych dotyczących wycinki drzew, którą zrealizowano w 2016 r. w związku z budową ul. Telefonicznej.

(akta kontroli I str. 190, 462-463)

2.8. W okresie objętym kontrolą, z upoważnienia Zarządu Dzielnicy Bemowo udzielono łącznie 929 zezwoleń⁴⁸ na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości innych niż tereny nieruchomości gminnych. Wydane zezwolenia obejmowały łącznie 6 592 drzewa oraz 2 921 m² powierzchni krzewów. W poszczególnych latach badanego okresu liczba drzew i powierzchnia z krzewami do usunięcia kształtowała się następująco: 1 271 oraz 613 m²; 2 035 oraz 362 m²; 1002 oraz 45 m²; 876 oraz 607 m²; 628 oraz 1 155 m²; 780 oraz 139 m².

W latach 2015-2020 usunięta liczba drzew jak i powierzchnia, z której usunięto krzewy z terenów nieruchomości innych niż tereny nieruchomości gminnych, była zgodna z określoną w wydanych zezwoleniach.

W latach 2015-2020 na terenach nieruchomości innych niż tereny nieruchomości gminnych, nasadzono łącznie 4 336 drzew, co stanowiło 66% liczby usuniętych drzew⁴⁹ (od roku 2018 liczba nasadzeń stanowiła od 98% do 108% liczby usuniętych drzew) oraz obsadzono krzewami powierzchnię 33 194 m², tj. o 30 273 m² więcej niż wynikało to z wydanych zezwoleń.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że posadzono drzew mniej niż ich usunięto przede wszystkim z powodu braku miejsca w terenie na nasadzenia zastępcze. Przykładem mogły być Rodzinne Ogrody Działkowe o niewielkich powierzchniach i gęsto zadrzewione, gdzie usuwano głównie drzewa zagrażające bezpieczeństwu. W ogrodach tych nie było odpowiedniej przestrzeni do nasadzeń zastępczych. W przypadku realizacji inwestycji, przy braku możliwości wykonania nasadzeń naliczane były opłaty za usunięcie drzew kolidujących z inwestycją. Nie było też możliwości wykonania nasadzeń zastępczych za usuwane drzewa zagrażające bezpieczeństwu na terenach kolejowych.

(akta kontroli tom I str. 100, 463)

2.9. W ramach budżetu obywatelskiego, w okresie objętym kontrolą, zgłoszono łącznie 512 projektów, z czego 97 uwzględniało zieleni. W 2015 r. zgłoszono 50 projektów, w tym 8 uwzględniało zieleni; w 2016 r. – 57 projektów, w tym 16 uwzględniało zieleni; w 2017 r. – 131 projektów, w tym 18 uwzględniało zieleni; w 2018 r. – 127 projektów, w tym 30 uwzględniało zieleni; w 2019 r. – 81 projektów, w tym 11 uwzględniało zieleni; w 2020 r. – 66 projektów, w tym 14 uwzględniało zieleni. Z projektów uwzględniających zieleni Dzielnica Bemowo zrealizowała łącznie 36 (w poszczególnych latach odpowiednio: jeden; osiem; trzy; dziesięć; sześć; osiem).

Wartość wszystkich zrealizowanych projektów na terenie Dzielnicy Bemowo wyniosła łącznie 7 272,9 tys. zł, z czego 5 044,3 tys. zł (tj. 69 %) dotyczyło projektów uwzględniających zieleni. I tak:

⁴⁷ Ogłędzinami objęto nieruchomość przy ul. Obrońców Tobruku i ul. Sosnowiecką.

⁴⁸ W latach 2015-2020 wydano odpowiednio: 247; 273; 120; 128; 92; 69 zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości innych niż tereny nieruchomości gminnych.

⁴⁹ W poszczególnych latach objętych kontrolą nasadzono odpowiednio: 408 drzew, co stanowiło 32% liczby drzew usuniętych; 919 drzew, co stanowiło 45% liczby usuniętych drzew; 681 drzew, co stanowiło 68% liczby usuniętych drzew; 862 drzewa, co stanowiło 98% liczby usuniętych drzew; 620 drzew, co stanowiło 99% liczby usuniętych drzew; 846, co stanowiło 108% liczby usuniętych drzew.

- w 2015 r. ogólna wartość projektów wyniosła 397,3 tys. zł, z czego 381,3 tys. zł (tj. 96%) dotyczyło projektów uwzględniających zieleni;
- w 2016 r. – 103,7 tys. zł, z czego 79,9 tys. zł (77%) dotyczyło projektów uwzględniających zieleni;
- w 2017 r. – 1 538,9 tys. zł, z czego 764,0 tys. zł (tj. 50%) dotyczyło projektów uwzględniających zieleni;
- w 2018 r. – 714,6 tys. zł, z czego 497,7 tys. zł (tj. 70%) dotyczyło projektów uwzględniających zieleni;
- w 2019 r. – 1 323,4 tys. zł, z czego 479,0 tys. zł (tj. 36%) dotyczyło projektów uwzględniających zieleni;
- w 2020 r. – 3 195,0 tys. zł, z czego 2 842,4 tys. zł (tj. 89%) dotyczyło projektów uwzględniających zieleni.

(akta kontroli tom I str. 474)

2.10. W odniesieniu do zidentyfikowanych barier w zarządzaniu i administrowaniu terenami zielonymi Burmistrz wskazała m.in. na: akty wandalizmu i kradzieży na terenach zieleni (kradzieże materiału roślinnego), rozjeżdżanie trawników przez samochody, składowanie na terenach zieleni materiałów budowlanych; stan własności gruntów, który uniemożliwia realizację inwestycji na terenach niebędących własnością lub w użytkowaniu wieczystym m.st. Warszawy (np. tereny spółdzielni mieszkaniowych, tereny prywatne, tereny Skarbu Państwa w użytkowaniu innych podmiotów) lub na gruntach, do których są roszczenia lub toczą się postępowania o zwrot nieruchomości. Wskazała także, że niewielka powierzchnia terenu zielonego w sąsiedztwie ulic i zabudowy wielorodzinnej czy targowisk powoduje znaczne ograniczenia bądź uniemożliwia tworzenie nowych terenów zieleni i nowych nasadzeń; wzrastająca liczba mieszkańców Dzielnicy Bemowo powoduje, że konieczne jest zapewnienie w pierwszej kolejności odpowiedniej liczby placówek oświatowych, przychodni, stąd tworzenie nowych parków i zieleńców staje się potrzebą drugorzędną. Niewystarczająca jest też liczba pracowników zajmujących się zarządzaniem i administrowaniem terenami zielonymi.

(akta kontroli tom I str. 441-444)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie zaktualizowano ogólnomiejskiej bazy danych o terenach zieleni, w zakresie informacji dotyczących zarówno usuniętych, jak nasadzonych drzew, w związku z realizacją czterech inwestycji tj. budową ulicy Telefonicznej (2016 r.), budową żłobka przy ulicy Obrońców Tobruku (2017 r.), budową ul. Sosnowieckiej (2017 r.), budową przedszkola przy ulicy Legendy (2018-2019), co było działaniem nierzetelnym. Zgodnie z § 52 pkt 1 ppkt g, § 56 pkt 1 ppkt g, § 51 pkt 1 ppkt g regulaminu organizacyjnego Urzędu Dzielnicy⁵⁰, do zadań Referatu Zieleni, Utrzymania Czystości i Porządku oraz Odpadów, Placów Zabaw i Zwierząt⁵¹ należało gromadzenie, aktualizowanie i opracowywanie danych inwentaryzacyjnych zieleni na terenie Dzielnicy, w ramach ogólnomiejskiej bazy danych o terenach zieleni.

(akta kontroli tom I str. 190, 462-463; tom IV str. 278, 296, 339, 363)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że dane o drzewach usuniętych oraz nasadzonych nie zostały wprowadzone do ogólnomiejskiej bazy danych o terenach zieleni ze względu na obciążenie obowiązkami służbowymi i brak

⁵⁰ Regulamin wprowadzony Zarządzeniem nr 1881/2016 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 grudnia 2016 r., zmieniony Zarządzeniami Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy: nr 495/2017 z dnia 10 marca 2017 r. oraz nr 1625/2017 z dnia 5 października 2017 r., następnie wprowadzony Zarządzeniami Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy: nr 1807/2018 z dnia 21 listopada 2018 r., nr 17/2020 z dnia 7 stycznia 2020 r.

⁵¹ Od stycznia 2020 r. Referat Zieleni, Utrzymania Czystości i Porządku oraz Odpadów i Placów Zabaw.

możliwości czasowych wykonania tych zadań przez jednego pracownika Wydziału Ochrony Środowiska. Od 1 stycznia 2021 r. został zatrudniony drugi pracownik w Wydziale Ochrony Środowiska ww. Referatu, który rozpoczął aktualizację bazy danych o zieleni. Dane o drzewach usuniętych oraz nasadzonych, w związku z realizacją ww. inwestycji, zostaną wprowadzone do ogólnomiejskiej bazy danych o zieleni do końca maja br.

(akta kontroli tom I str. 462-463)

2. Informacje przedstawiane w sprawozdaniach SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska*, za lata 2015-2020, w zakresie liczby i powierzchni parków oraz zieleńców znajdujących się na terenie Dzielnicy były nierzetelne. W sprawozdaniach wykazywano dwa parki spacerowo-wypoczynkowe o powierzchni 24,3 ha oraz jeden zieleńiec o powierzchni 0,5 ha, natomiast w sprawozdaniach budżetowych, za lata 2015-2020, stanowiących załącznik dzielnicowy do sprawozdań z wykonania budżetu m.st. Warszawy, w części dotyczącej terenów zielonych, Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bemowo wykazywał pięć parków o powierzchni 48,7 ha. Dodatkowo w Programie Ochrony Środowiska z perspektywą do 2023 roku wskazano, że na terenie Dzielnicy znajdowały się dwa zieleńce o powierzchni 0,81 ha.

(akta kontroli tom I str. 7-23, 468, tom IV str. 392, 409, 423, 443, 462, 481)

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska wyjaśniła, że sprawozdanie SG-01 za rok 2015 zostało błędnie sporządzone przez pracownika zajmującego się utrzymaniem i pielęgnacją zieleni będącej w administrowaniu Dzielnicy. Pracownik wypełniając sprawozdanie za 2015 r. zaliczył do parków spacerowo-wypoczynkowych dwa obiekty: Park Górczewska i Fort Bema, a do zieleńców jeden obiekt Plac Kasztelański. Następnie inni pracownicy, którzy wypełniali sprawozdania SG-01 opierali się na danych zawartych w sprawozdaniu SG-01 za 2015 rok i powielali te dane w kolejnych latach. Na terenie Dzielnicy Bemowo znajduje się pięć parków: Park Górczewska, Fort Bema, Glinianki Sznajdra, Staw Jeziorzec, Park przy Anieli Krzywoń oraz dwa zieleńce: Plac Kasztelański i Plac Generalski.

(akta kontroli tom III str. 380)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że w sprawozdaniu SG-01 za 2021 rok, które będzie przygotowywane w 2022 r. przedmiotowe dane zostaną zaktualizowane.

(akta kontroli tom I str. 468)

OCENA CZĄSTKOWA

Dzielnica Bemowo realizowała działania na rzecz utrzymania, modernizacji i tworzenia terenów zielonych, w zakresie posiadanych kompetencji, w tym w ramach budżetu obywatelskiego. W latach 2015-2020 na zachowanie i zwiększanie terenów zielonych wydatkowano 12 241,3 tys. zł, co stanowiło 97% zaplanowanych na ten cel środków. Od 2018 r. liczba nasadzonych drzew, na terenach nieruchomości innych niż tereny nieruchomości gminnych, stanowiła od 98% do 108% liczby drzew usuniętych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niedokonania aktualizacji ogólnomiejskiej bazy o terenach zielonych, w zakresie zrealizowanych nasadzeń i wycinki drzew, które były związane, z prowadzonymi na terenie Dzielnicy, czterema inwestycjami oraz nierzetelnego sporządzania sprawozdań SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska*, w zakresie liczby i powierzchni parków oraz zieleńców.

3. Uwzględnianie w postępowaniach administracyjnych kwestii związanych z ochroną zieleni

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

3.1. W latach 2015-2020, z upoważnienia Zarządu Dzielnicy, zostało wydanych łącznie 716 decyzji o warunkach zabudowy, w tym: 126 dla zabudowy wielorodzinnej, 199 dla zabudowy jednorodzinnej, 127 dla zabudowy usługowej, 105 dla innej. Decyzji odmownych wydano ogółem 159.

(akta kontroli tom I, str. 103)

3.2. W latach 2015-2020 wydano jedną decyzję o warunkach zabudowy i jedną decyzję o pozwoleniu na budowę dla terenu, który według „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy” był wyłączony z zabudowy ze względu na jego funkcję przyrodniczą. Wydane decyzje umożliwiły budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego.

Burmistrz wyjaśniła, że analiza dotycząca sprzeczności planowanej inwestycji z zapisami studium odbywała się na etapie rozpatrywania wniosku o wydanie warunków zabudowy. W przypadku wątpliwości, co do zgodności inwestycji ze studium, wniosek kierowany był do zaopiniowania przez BAIPP. Zgodnie z zaleceniami Biura, każdy wniosek o wydanie warunków zabudowy niezgodny z zapisami studium wymagał uzyskania akceptacji Biura, a w sytuacjach skomplikowanych również Kolegium Prezydenta m.st. Warszawy. Ponadto studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie może stanowić podstawy prawnej do wydawania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, a prowadzenie udokumentowanych analiz w zakresie zgodności ze studium nie jest wymagane żadnym przepisem prawa.

(akta kontroli tom I str. 115, 121)

3.3. W Urzędzie Dzielnicy Bemowo nie opracowano wewnętrznej procedury regulującej proces wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Burmistrz wyjaśniła, że decyzje wydawane były w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

(akta kontroli tom I str. 110)

Badanie 10 decyzji o warunkach zabudowy wykazało, że tereny, dla których wydano decyzje, nie były chronione przed zabudową, a każda decyzja była poprzedzona analizą warunków i zasad zagospodarowania terenu. W przypadku dziewięciu analiz nie sformułowano wniosków dotyczących urządzania i kształtowania zieleni, a w dwóch nie ustalono wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, jednakże ostateczne decyzje o warunkach zabudowy zawierały wskaźnik tej powierzchni. W żadnym przypadku, podczas prowadzenia postępowań administracyjnych, nie zwracano się o opinię do Wydziału Ochrony Środowiska w zakresie zieleni.

W przypadku jednej decyzji określono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 10%, co było niezgodne z zapisami studium, które dla tego terenu przewidywało wskaźnik na poziomie 25%-40%. W czterech decyzjach, w analizach funkcji oraz cech zabudowy, nie podano podstawy określenia wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej dla danego terenu.

W prowadzonych postępowaniach posługiwano się definicją terenu biologicznie czynnego, zawartą w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁵².

(akta kontroli tom I str. 181)

⁵² Dz.U. z 2019 r. poz. 1065. Dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że w decyzjach o warunkach zabudowy nie formułowano wniosków dotyczących urządzania i kształtowania zieleni na terenach objętych inwestycją, ponieważ obowiązujące przepisy prawa nie nakazują formułowania tego typu ustaleń. W przypadku dwóch analiz warunków i zasad zagospodarowania terenu nie ustalono minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, co wynikało z przeoczenia pracownika sporządzającego analizę. Natomiast w decyzjach ten wskaźnik ustalono na podstawie uwarunkowań lokalnych. W decyzji, w której ustalono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 10% opierano się na wskaźnikach obowiązujących w analizowanym obszarze, na którym zlokalizowana była zabudowa usługowa. Ponadto studium w zakresie wskaźników powierzchni biologicznie czynnej wskazuje, że zostały one uśrednione dla poszczególnych obszarów i będą one uszczegółowiane na podstawie analiz urbanistycznych wykonywanych dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem spójności kompozycji przestrzennej. Nie były to zatem wartości dopuszczalne maksymalne, czy jedynie możliwe do zastosowania. Wręcz przeciwnie, mogły one zostać uszczegółowione, a więc zmienione.

(akta kontroli tom I str. 455-457)

3.4. W latach 2015-2020 do Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Bemowo wpłynęły dwa wnioski⁵³ o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dla terenów, które według studium były chronione przed zabudową ze względów na ich funkcje przyrodnicze. W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych, wydano jedną decyzję o warunkach zabudowy i jedną decyzję odmowną.

(akta kontroli tom I str. 454-455)

Decyzja o warunkach zabudowy nr 29/2019 z dnia 19 lutego 2019 r., została wydana z upoważnienia Zarządu Dzielnicy Bemowo dla terenu, który według studium był chroniony przed zabudową ze względu na funkcje przyrodnicze. Decyzja ustaliła warunki zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego na działce ewidencyjnej nr 138 z obrębu 6-12-14, a w zakresie wjazdu i infrastruktury technicznej na działce ewidencyjnej nr 139 z obrębu 6-12-14 oraz na częściach działek ewidencyjnych nr 141/2 i 181/7 z obrębu 6-12-14, położonych przy ul. Brygadzystów. Według studium terenowi, dla którego ustalono warunki zabudowy, przypisano funkcję ZP2 – tereny zieleni urządzonej z udziałem terenów sportu i rekreacji, na których wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej wynosił 70%.

W wydanej decyzji wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono na 45% oraz nakazano, wzdłuż północnej granicy działki, realizację pasa zieleni z nasadzeniami, o szerokości 1 m. Nie zwracano się do Wydziału Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bemowo o opinię w sprawie urządzania i kształtowania zieleni. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu, na którym znajdowała się działka, jest w trakcie opracowywania.

(akta kontroli tom I str. 181, tom II str. 261-282)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że wydano decyzję o warunkach zabudowy dla terenu, któremu w studium przypisano funkcję ZP2, ponieważ przeprowadzona w terenie wizja nie wykazała jakichkolwiek elementów zieleni urządzonej na terenie, który miał być objęty inwestycją. W sąsiedztwie istniała zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna, która uniemożliwiała realizację ogólnodostępnego, zwartego terenu zieleni parkowej. Inwestycja uzyskała pozytywne stanowiska Zespołu Koordynującego przy Prezydencie m.st. Warszawy, który opiniował inwestycję niezgodnie z obowiązującym studium. Inwestycja uzyskała też pozytywną

⁵³ Jeden wniosek wpłynął w 2015 r. oraz jeden wniosek w 2018 r.

opinię BAiPP, które rekomendowało dokończenie postępowania we własnym zakresie przez Dzielnicę Bemowo i wydanie decyzji o warunkach zabudowy dla tej inwestycji, która będzie uwzględniona w nadchodzącej procedurze zmiany studium. Natomiast wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej określono na poziomie 45%, ponieważ w obszarze analizowanym nie występowały budynki mieszkalne wielorodzinne o wskaźniku powierzchni biologicznie czynnej wyższej niż 45%.

(akta kontroli tom I str. 456-457, 461-462)

3.5. W latach 2015-2020 kwestie związane z ochroną terenów zielonych, wartością wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, ochroną drzew i krzewów nie były przesłanką uchylenia decyzji o warunkach zabudowy⁵⁴ przez organ odwoławczy lub sąd administracyjny.

(akta kontroli tom I str. 116)

3.6. W odniesieniu do kwestii zidentyfikowanych problemów i barier w procesie wydawania decyzji o warunkach zabudowy w części dotyczącej zachowania, ochrony i rozwoju terenów zieleni Burmistrz wskazała na brak podstawy prawnej do odmowy wydania decyzji z uwagi na niezgodność inwestycji z zapisami studium.

(akta kontroli tom I str. 439-441)

3.7. W latach objętych kontrolą, decyzje o pozwoleniu na budowę⁵⁵ wydano łącznie dla: 87⁵⁶ budynków mieszkalnych jednorodzinnych; 93⁵⁷ budynków mieszkalnych o trzech i więcej mieszkaniach; dwóch⁵⁸ hoteli i budynków zakwaterowania turystycznego; dwóch budynków biurowych; 17⁵⁹ budynków handlowo-usługowych.

(akta kontroli tom I str. 89-90)

Analiza 10 pozwoleń na budowę wykazała, że w dziewięciu przypadkach pozwolenia były wydawane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, a w jednym przypadku na podstawie mpzp. W pozwoleniach nie określano wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, ale zamieszczano zapis o ich zgodności z decyzjami o warunkach zabudowy. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej wynikający z dokumentacji projektowej przedłożonej przez inwestorów był tożsamy bądź też wyższy niż wskaźnik określony w decyzjach o warunkach zabudowy. W postępowaniach o wydanie pozwolenia na budowę posługiwano się definicją terenu biologicznie czynnego zawartą w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych.

(akta kontroli tom I str. 182)

3.8. W latach 2015-2020 z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy, Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Bemowo wydał jedną decyzję o pozwoleniu na budowę na terenie, który według studium był chroniony przed zabudową ze względu na jego funkcję przyrodniczą. Pozwolenie to (nr 90/2019 z 9 lipca 2019 r.) dotyczyło budowy budynku wielorodzinnego, dla którego, z upoważnienia Zarządu Dzielnicy wydano decyzję o warunkach zabudowy nr 29/2019 z 19 lutego 2019 r. W decyzji o pozwoleniu na budowę stwierdzono, że przedstawiony przez inwestora projekt był zgodny z decyzją o warunkach zabudowy. Inwestor w dokumentacji projektowej zaplanował wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 50%, przy minimalnym wskaźniku określonym w decyzji o warunkach zabudowy na poziomie 45%. Nie występowało o opinię w zakresie gospodarowania zielenią i przyjętych rozwiązań projektowych do Wydziału Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bemowo.

(akta kontroli tom I str. 182, tom II str. 283-295)

⁵⁴ Wydanych z upoważnienia Zarządu Dzielnicy Bemowo.

⁵⁵ Decyzje wydawane z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy.

⁵⁶ W tym pięć na podstawie mpzp.

⁵⁷ W tym 17 na podstawie mpzp.

⁵⁸ W tym jeden na podstawie mpzp.

⁵⁹ W tym cztery na podstawie mpzp.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że nie zwracano się o opinię w zakresie gospodarowania zielenią z uwagi na brak podstawy prawnej.

(akta kontroli tom I str. 461)

3.9. Urząd Dzielnicy Bemowo nie przeprowadzał kontroli, o których mowa w art. 81 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁶⁰, w części dotyczącej dotrzymywania wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, wskaźnika intensywności zabudowy oraz spełnienia warunków dotyczących ochrony istniejącej zieleni w realizowanych zamierzeniach inwestycyjnych. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że nie wystąpiły okoliczności wskazujące na konieczność przeprowadzenia ww. kontroli. Organem przeprowadzającym kontrole z urzędu lub na wniosek stron, w trakcie prowadzenia robót budowlanych, jest właściwy organ nadzoru budowlanego.

(akta kontroli tom I str. 184)

3.10. W kontrolowanym okresie PINB dla m.st. Warszawy, na etapie udzielania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego na terenie Dzielnicy, przeprowadził 235 kontroli w zakresie zgodności budowy z ustaleniami i warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę oraz z projektem budowlanym, w tym w szczególności w zakresie zgodności obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu. W żadnym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących zagospodarowania działki, w tym dotrzymywania wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, określonego w zatwierdzonym projekcie budowlanym.

Na etapie użytkowania obiektu budowlanego, PINB przeprowadzał kontrole w zakresie zgodności budowy z ustaleniami i warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę oraz projektem budowlanym, w tym w szczególności w zakresie zgodności obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu. Na terenie Dzielnicy Bemowo przeprowadzono łącznie 164 kontrole, które były inicjowane przez napływające skargi, jak również były dokonywane z urzędu.

W jednym przypadku stwierdzono niezgodność w stosunku do zatwierdzonego zagospodarowania działki polegającą na likwidacji części terenu zielonego, poprzez utwardzenie tłuczniem (żwirem) i wypełnieniem ECO-kraty (dot. budynku mieszkalnego wielorodzinnego). W ww. sprawie PINB gromadzi materiały dowodowe.

PINB nie stwierdził faktu występowania na terenie Dzielnicy Bemowo żadnych barier i problemów (prawnych, organizacyjnych, dowodowych itp.) w zakresie weryfikacji zgodności zagospodarowania działek z dokumentacją projektową, w tym odnośnie dotrzymywania wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej ani na etapie uzyskiwania pozwolenia na użytkowanie obiektów, ani po oddaniu obiektów do użytkowania.

(akta kontroli tom I str. 357-358)

3.11. W odniesieniu do kwestii zidentyfikowanych problemów i barier w procesie wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę w części dotyczącej zachowania, ochrony i rozwoju terenów zieleni oraz dotrzymywania wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, Burmistrz wskazała m.in. na brak podstawy prawnej do uzgadniania projektu budowlanego (na etapie pozwolenia na budowę) z właściwą jednostką w zakresie gospodarki zielenią; brak ujednoliconych procedur wydawania decyzji o warunkach zabudowy i pozwolenia na budowę w ramach poszczególnych Dzielnic m.st. Warszawy, w tym również interpretacji obowiązujących przepisów

⁶⁰ Dz. U z 2020 r. poz.1333.

prawa⁶¹; objęcie ustaleniami studium obszarów, jako „tereny zieleni” „tereny o określonym % powierzchni biologicznie czynnej”, co nie stanowi formy ochrony przyrody, która stanowiłaby podstawę do uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z właściwymi organami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska; w zakresie ewentualnych rozbieżności interpretacyjnych dotyczących pojęcia „powierzchni biologicznie czynnej” i „terenu biologicznie czynnego” brak jest spójności pomiędzy obowiązującymi przepisami prawa. Kwestie te wymagają ujednolicenia poprzez określenie jednolitej definicji we wszystkich aktach prawnych. Ponadto wskazała na trudności w zatrudnieniu osób posiadających zarówno wykształcenie profilowe (wiedzę zawodową) jak również, co najmniej kilkuletnie doświadczenie związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych z zakresu prawa budowlanego czy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

(akta kontroli tom I str. 444-447)

Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Bemowo wyjaśnił, że problem związany z pojęciami „powierzchnia biologiczna czynna” i „teren biologicznie czynny” wynikał ze stosowania w mpzp definicji innej niż w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych. Przykładem mógł być mpzp ulicy Powstańców Śląskich⁶², w którym minimalny procentowy wskaźnik terenów biologicznie czynnych (aktywnych przyrodniczo) został zdefiniowany jako najmniejsza nieprzekraczalna wartość procentowa nieutwardzonych i niezabudowanych powierzchni działki (terenu) pokrytych trwałą roślinnością na gruncie rodzimym w stosunku do całkowitej powierzchni działki (terenu); przy czym za grunt rodzimy uznano naturalną warstwę ziemi o głębokości nie mniejszej niż 3m. Natomiast w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych teren biologicznie czynny został zdefiniowany jako teren o nawierzchni urządzonej w sposób zapewniający naturalną vegetację roślin i retencję wód opadowych, w tym także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią oraz inne powierzchnie zapewniające naturalną vegetację roślin, nie mniejsze niż 10 m² oraz wody powierzchniowe na tym terenie. Przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę Wydział związany był definicją zawartą w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych.

(akta kontroli tom III str. 370)

3.12 Rada Dzielnicy Bemowo nie podejmowała uchwał o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowych wielorodzinnych oraz inwestycji towarzyszących lub o odmowie ustalenia lokalizacji takich inwestycji na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących⁶³. Powyższe należało do kompetencji Rady m.st. Warszawy.

(akta kontroli tom I str. 184)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2015-2020, z upoważnienia Zarządu Dzielnicy Bemowo, wydano jedną decyzję o warunkach zabudowy dla terenu, który według studium był chroniony przed zabudową ze względu na jego funkcję przyrodniczą. Kwestie związane z ochroną terenów zielonych, wartością wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej nie były przesłankami uchylenia decyzji o warunkach zabudowy przez organ odwoławczy lub sąd administracyjny. W prowadzonych postępowaniach

⁶¹ Rozbieżności dotyczyły m.in. określania granic obszaru analizowanego, wydawania decyzji o warunkach zabudowy na części działki ewidencyjnej, zawieszenia postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy w związku ze sporządzaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

⁶² W pasie drogowym o szerokości około 200 metrów (po ok. 100 metrów od osi jezdni) na odcinku: Olbrachta – Polczyńska.

⁶³ Dz.U. z 2020 r. poz. 219, ze zm.

administracyjnych dotyczących wydania decyzji o warunkach zabudowy jak i pozwoleń na budowę nie uzyskiwano opinii lub uzgodnień w zakresie gospodarowania zielenią i przyjętych rozwiązań projektowych.

OBSZAR

4. Utrzymanie i zwiększanie terenów zielonych w działaniach rewitalizacyjnych

Opis stanu faktycznego

W latach 2015-2020 nie przeprowadzano przedsięwzięć rewitalizacyjnych na terenie Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy.

(akta kontroli tom I str. 453)

OCENA CZĄSTKOWA

W związku z brakiem przedsięwzięć rewitalizacyjnych na terenie Dzielnicy, NIK nie dokonuje oceny w tym zakresie.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Prowadzenie bieżącej aktualizacji ogólnomiejskiej bazy danych o terenach zieleni.
2. Rzetelne sporządzanie sprawozdań SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska*, w zakresie liczby oraz powierzchni parków i zieleńców znajdujących się na terenie Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 7 czerwca 2021 r.

Kontroler

Marta Pietruszewska

Starszy inspektor kontroli państwowej

podpis

Dyrektor

Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie
z up.
Wiesław Bronisz
p.o. Wicedyrektora